

OP PAD MET VITRUVIUS

DE WEDEROMBOUW VAN NL

REISGIDS | BIJ DE 5^e OVER DWARS LEZING op 10-12-2024
'OP PAD MET VITRUVIUS. DE WEDEROMBOUW VAN NL'

Hoe gaat het landschap van Nederland er in de toekomst uitzien?
Waarvoor en hoe gaan we de ruimte vorm geven?
Een reisverslag met een bont gezelschap van een 'lopend onderzoek' langs locaties in Overijssel en Flevoland en Gelderland.

MET

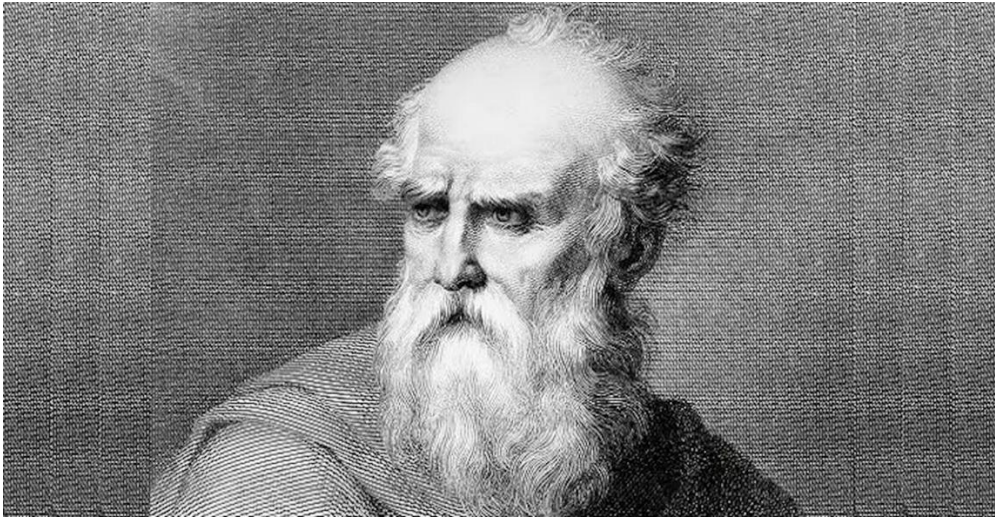
Hanna Lára Pálsdóttir

Binnen het programma [MooiNL](#) organiseert ze 'Op pad met Vitruvius'.
Van oorsprong IJslands, sociaal- en stadsgeograaf
Ervaren ruimtelijke ordenaar met focus op maatschappelijke dialoog.
Programmameider Biobased [Ver] Bouwen [Een voorbeeld: Ommen](#)
en [City Deal Conceptueel en Circulair Bouwen](#) | Ministeries VRO en BZK

Renson van Tilborg

Met een journalistieke achtergrond verantwoordelijk voor communicatie en activatie binnen het programma MooiNL | Ministerie VRO
[De omgeving van de mens is de medemens – Jules Deelder]

VITRUVIUS

Afbeelding Vitruvius MooiNL

Was een Romeinse architect, ingenieur en auteur die in de eerste eeuw voor Christus via zijn standaardwerk "De architectura" Ruimtelijke kwaliteit muntte.

Een goed gebouw moet volgens Vitruvius voldoen aan drie eisen:

Utilitas (bruikbaarheid), Firmitas (duurzaamheid) en Venustas (schoonheid).

Eeuwen later, begin jaren tachtig, worden deze begrippen door de Rijksplanologische Dienst vertaald naar een toetsingskader met 3 ruimtelijke waarden: gebruikswaarde (functie), belevingswaarde (eigenheid en schoonheid) en toekomstwaarde (duurzaam en aanpasbaar).

DRUSUS

Eind oktober ging MooiNL in samenspel met het [Nederlands Watermuseum](#) en [Hogeschool Van Hall Larenstein](#) 'Op Pad met Drusus'.

Met deze Romeinse generaal en Limes-wateringenieur als inspiratiebron vond een expeditie plaats langs locaties waar wateropgaven en ruimtelijke kwaliteit samenkomen. Indachtig de Nota Ruimte-afwegingsprincipes 'niet afwentelen op de volgende generatie' en 'rekening houden met water en bodem' stonden Larenstein-studenten tijdens deze expeditie centraal. Gekoppeld aan professionals werden deze ruimtemakers-in-opleiding uitgedaagd om mee te denken over hoe onze leefomgeving kan meebewegen met water en tegelijkertijd veilig, robuust en mooi kan worden ontwikkeld.

Meer: [Op pad met Drusus](#) Water en jongeren sturend

JAARLIJKSE VITRUVIUS LEZING In 2023 lanceerde Mooi Nederland de jaarlijkse Vitruvius Lezing. Ambitie: een hoogwaardige, inspirerende en relevante dialoog starten over het belang van Ruimtelijke kwaliteit, voor de lange termijn.

LINK naar de 1^e lezing met Petra Blaisse [[MOOI NL Vitruvius Lezing 2023 Petra Blaisse](#)]

Op 28-11-2024 volgde de 2^e Vitruvius Lezing [SOCIETAS](#) met Sanne van Manen.

De markt is gericht geraakt op het bouwen van woonproducten en niet op het realiseren van een volkshuisvesting die zorgt voor leefomgevingen van goede kwaliteit. Om dat weer voor elkaar te krijgen moeten we de maatschappelijke meerwaarde als vertrekpunt nemen bij de aanpak van woningbouwprojecten, van huis tot gebiedsontwikkeling.

Societas noemt ze die waarde. Ze formuleert zo een vierde waarde, naast de drie waardes die de Romeinse architect Vitruvius formuleerde en die uitgangspunt zijn van het kwaliteitsdenken van MooiNL: *utilitas*, *venustas* en *firmitas* – gebruikswaarde, belevingswaarde en toekomstwaarde.

Societas staat voor een integrale benadering, omarmt de complexiteit en bestendigt de toekomstwaarde.

Het koppelen van opgaven is niet alleen slim, maar ook noodzakelijk om alle urgente opgaven – bijvoorbeeld wonen en zorg – gefinancierd te krijgen. Dit vraagt om een ander invulling van het ontwerpvlak.

‘We moeten als sector de opgave eerder ter hand nemen. Ver voordat ze als bouwproject op het bord van de architect belandt, en uitvinden hoe wij kunnen bijdragen aan het realiseren van maatschappelijke meerwaarde. Welke systeemveranderingen zijn nodig om de *societas* in projecten en business cases te adresseren?’ [Sanne van Manen]

HET REISVERSLAG

Langs locaties in [Overijssel en Flevoland](#) en [Gelderland](#)

MOGELIJKE LANDSCHAPPEN IN DE ACHTERHOEK

De Achterhoek is bekend om haar coulissenlandschap, kleine stukken grond omringd door bomen en heggen met verschillende bodemtypes. Dit landschap staat enorm onder druk. Door kunstmestgebruik en intensieve landbouw is de bodem uitgeput. En men heeft last van droogte en overstromingen. Wat te doen? Achterhoekers gingen op zoek naar oplossingen. Welke? In deze video neemt Lucas De Man je mee in het verhaal over de [De hoge zandgronden in de Achterhoek](#)

PODCAST DE BOUW BELOFTE

Podcasts die ook dit thema behandelen of raakvlakken hiermee:

[#074 De Achterhoek. Laten zien dat het anders kan](#) Marjolein Oonk en Willy Smit [8RHK Ambassadeurs]

[#068 Speel geen wedstrijdje. Maak symfonieën](#) Dyon Temming [Over o.a. Possible Landscapes]

[#050 Het Nieuwe Cultuurlandschap](#) Dyon Temming

[#030 Pro bouwen. Tegen het systeem](#) Lucas de Man

MooiNLXCoLA

Stichting Coördinatie Lokale Architectuurinitiatieven ([Stichting CoLA](#)) is een netwerk van meer dan 40 lokale en regionale architectuurcentra die samenwerken aan het versterken van de ruimtelijke kwaliteit in Nederland.

Tijdens de [Dag van de Architectuur](#) op 13 juni 2024 lanceerden CoLA en MooiNL gezamenlijk het project [MooiNL X CoLA](#)

Een half jaar lang werden bijeenkomsten, wandelingen, fietstochten en ontmoetingen georganiseerd. Met bewoners, bestuurders en andere belanghebbenden worden oplossingen verkend voor de grote ruimtelijke vraagstukken en transitie van deze tijd.

Denk aan de thema's wonen, energietransitie en klimaatverandering. Gezocht werd naar oplossingen die aansluiten bij de behoeften van inwoners en gemeenschappen.

Op 28-11-2024 was de slotbijeenkomst van MooiNLXCoLA.

Zie voor OVERZICHT activiteiten [Stichting CoLA](#)